

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2013. december 19.*

„Fellebbezés — Megsemmisítés iránti kereset — Az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése — Jogorvoslati jog — Kereshetőségi jog — Természetes vagy jogi személyek — Őket személyükben érintő jogi aktus — Végrehajtási intézkedéseket nem tartalmazó rendeleti jellegű jogi aktus — Valamely támogatási programot a közös piaccal való összeegyeztethetetlennek nyilvánító határozat — A hatékony bírói jogvédelemhez való jog”

A C-274/12. P. sz. ügyben,

a **Telefónica SA** (székhelye: Madrid [Spanyolország], képviselik: J. Ruiz Calzado, J. Domínguez Pérez abogados és M. Núñez Müller Rechtsanwalt)

fellebbezőnek,

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2012. június 1-jén benyújtott fellebbezése tárgyában,

a másik fél az eljárásban:

az **Európai Bizottság** (képviselek: P. Němečková és C. Urraca Caviedes meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes az elsőfokú eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: V. Skouris elnök, K. Lenaerts elnökhelyettes, A. Tizzano, R. Silva de Lapuerta, T. von Danwitz, Juhász E. és A. Borg Barthet tanácselnökök, G. Arestis, E. Levits, A. Arabadjiev, A. Prechal, E. Jarašiūnas és C. Vajda (előadó) bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,

hivatalvezető: M. Ferreira főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2013. február 4-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2013. március 21-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: spanyol.

Ítéletet

- 1 Fellebbezésével a Telefónica SA (a továbbiakban: Telefónica) az Európai Unió Törvényszéke T-228/10. sz., Telefónica kontra Bizottság ügyben 2012. március 21-én hozott végzésének (a továbbiakban: megtámadott végzés) hatályon kívül helyezését kéri, amelyben a Törvényszék mint elfogadhatatlant elutasította a külföldi vállalkozásban való részesedésszerzés esetén Spanyolország által az üzleti és cégértékre alkalmazott adózási amortizációról szóló, 2009. október 28/2011/5/EK bizottsági határozat (C 45/07, ex NN 51/07, ex CP 9/07) 1. cikke (1) bekezdésének megsemmisítése iránt benyújtott keresetét (HL 2011. L 7., 48. o., a továbbiakban: vitatott határozat).

A jogvita előzményei

- 2 A társasági adóról szóló, 1995. december 27-i 43/1995. törvény (a BOE 1995. december 28-i 310. száma, 37072. o.) 12. cikkének (5) bekezdése azt írta elő, hogy meghatározott feltételek mellett valamely, nem spanyolországi székhelyű vállalkozásban való részesedés megszerzésekor úgynevezett üzleti vagy cégértéket lehet képezni, amely a vevő adóterhéből legfeljebb 20 év alatt leírható (a továbbiakban: szóban forgó rendszer).
- 3 Az Európai Bizottság úgy ítélte meg, hogy a szóban forgó rendszer – amely a spanyolországi székhelyű társaságokban való részesedésszerzésre nem vonatkozott – az EK 87. cikk (1) bekezdésének értelmében állami támogatásnak minősült, és ezért 2007. október 10-i határozatával az EK 88. cikk (2) bekezdése szerinti hivatalos vizsgálati eljárást indított, és e határozat felhívta a Spanyol Királyságot, valamint e rendszer potenciális kedvezményezettjeit, hogy terjesszék elő észrevételeiket.
- 4 Az eljárás befejezését követően a Bizottság meghozta a vitatott határozatot.
- 5 A vitatott határozat 1. cikkének (1) bekezdése megállapítja, hogy Spanyolország a szóban forgó rendszert [az EK 88. cikk] (3) bekezdésének megsértésével alkalmazta, és azt a közös piaccal összeegyeztethetetlennek minősíti.
- 6 Mindazonáltal a Bizottság elismerte, hogy a hivatalos vizsgálati eljárás megindítását megelőzően és két biztos Európai Parlament előtti nyilatkozatát követően egyedi, feltétel nélküli és egybevágó garanciát adott, amelynek jellegénél fogva a szóban forgó rendszer kedvezményezettjei jogosan bízhattak abban, hogy e rendszer jogszerű, abban az értelemben, hogy mivel az nem szelektív jellegű, nem tartozik az állami támogatásokra vonatkozó szabályok alkalmazási körébe. Következésképpen a Bizottság megállapította, hogy a szóban forgó kedvezményezettek jogosan várhatták el, hogy nem kerül sor a támogatás visszatérítésére, és ezért úgy határozott, hogy a 2007. december 21-ét megelőzően, vagyis a hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló bizottsági határozatnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzététele előtt nyújtott adókedvezmények bizonyos feltételek mellett fennmaradhatnak.
- 7 A vitatott határozat 1. cikkének (2) bekezdése ezért rendelkezik úgy, hogy a szóban forgó rendszer a hivatkozott időpont előtt történt részesedésszerzések tekintetében a bizalomvédelem elvének alapján továbbra is alkalmazható.
- 8 A vitatott határozat 4. cikke (1) bekezdésének értelmében a Spanyol Királyság köteles visszafizettetni az 1. cikk (1) bekezdésében említett összeegyeztethetetlen támogatást azokkal a kedvezményezettekkel, akiknek a Közösségen belüli részesedésszerzések keretében külföldi társaságokban szerzett jogaik nem felelnek meg az 1. cikk (2) bekezdésében előírt feltételeknek.
- 9 A vitatott határozat 5. cikke úgy rendelkezik, hogy a szóban forgó támogatások visszafizettetését azonnal és hatékonyan végre kell hajtani, valamint hogy a Spanyol Királyság a szóban forgó határozat végrehajtását az arra vonatkozó értesítésétől számított négy hónapon belül köteles biztosítani.

- 10 Végül a vitatott határozat 6. cikke úgy rendelkezik, hogy a Spanyol Királyság az e határozatra vonatkozó értesítésétől számított két hónapon belül számos információt köteles szolgáltatni, és a Bizottságot a szóban forgó határozat végrehajtása érdekében hozott nemzeti intézkedések előrehaladtáról tájékoztatni. Így különösen, a vitatott határozat 6. cikke (1) bekezdése a) pontjának értelmében a Spanyol Királyság köteles a Bizottsággal közölni azon kedvezményezettek listáját, akik a szóban forgó rendszer értelmében nyújtott támogatást kaptak. Ismeretes, hogy a Telefónica is szerepelt e listán.
- 11 A Telefónica 2005 és 2006 során a szóban forgó rendszernek köszönhetően két, egyrészt a Cseh Köztársaságban székhellyel rendelkező társaságban, másrészt az Egyesült Királyságban székhellyel rendelkező társaságban szerzett részesedést; ezeket az ügyleteket a vitatott határozat 1. cikkének (2) bekezdésében meghatározott időpont előtt kötötte.

A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott végzés

- 12 A Telefónica a vitatott határozattal szemben 2010. március 21-én előterjesztett keresetével e határozat 1. cikke (1) bekezdésének megsemmisítését kérte.
- 13 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2010. szeptember 30-án benyújtott külön beadványában a Bizottság az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 114. cikkének 1. §-a alapján elfogadhatatlansági kifogást emelt. A Bizottság azt állította, hogy e kereset azon indokból volt elfogadhatatlan, hogy a Telefónica nem bizonyította sem az eljáráshoz fűződő érdekét, sem pedig azt, hogy őt a vitatott határozat személyében érintette. A Telefónica írásbeli észrevételeket terjesztett elő ezzel az elfogadhatatlansági kifogással szemben.
- 14 A megtámadott végzéssel a Törvényszék a keresetet a Bizottság másodiknak felhozott elfogadhatatlansági kifogása alapján mint elfogadhatatlant elutasította. A Törvényszék a megtámadott végzés 41. pontjában úgy ítélte meg, hogy a vitatott határozat az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdésének második fordulata értelmében nem érinti személyében a Telefónica S. A.-t, továbbá a végzés 45. pontjában megállapította, hogy a vitatott határozat nem minősül az ezen rendelkezésben szereplő utolsó mondatrészt szerinti olyan rendeleti jellegű jogi aktusnak, amely nem tartalmaz végrehajtási intézkedéseket. Következésképpen a Törvényszék anélkül utasította el a Telefónica keresetét, hogy megvizsgálta volna az eljáráshoz fűződő érdek hiányára vonatkozó első elfogadhatatlansági kifogást.

A felek kérelmei

- 15 A Telefónica azt kéri, hogy a Bíróság:
- helyezze hatályon kívül a megtámadott végzést;
 - nyilvánítsa elfogadhatónak a T-228/10. sz. ügyben előterjesztett megsemmisítés iránti keresetet, és utalja vissza az ügyet a Törvényszék elé, hogy az érdemben bírálja el a jogvitát, továbbá
 - a Bizottságot kötelezze „az elfogadhatóságra vonatkozó eljárásokban mindkét fokon” felmerült költségek viselésére.
- 16 A Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság utasítsa el a fellebbezést és kötelezze a fellebbezőt az eljárás költségeinek viselésére.

A fellebbezésről

- 17 A Telefónica fellebbezésének alátámasztására három jogalapra hivatkozik. Először is, azt kifogásolja, hogy a Törvényszék megsértette a hatékony bírói jogvédelemhez való jogát. Másodszor arra hivatkozik, hogy a Törvényszék tévesen értelmezte az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdését, amikor azt állapította meg, hogy a vitatott határozat nem érintette személyében a Telefónicát. Harmadszor, véleménye szerint a Törvényszék tévesen értelmezte az ugyanezen rendelkezés utolsó mondatának értelmében vett végrehajtási intézkedéseket nem tartalmazó jogi aktus fogalmát.
- 18 Az a kérdés, hogy megtámadott végzés kétségbe vonta-e, hogy a Telefónica jogosult hatékony bírói jogvédelemben részesülni, csupán akkor vetődik fel, hogy ha a Törvényszék az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdésének megfelelő értelmezése alapján nyilvánította elfogadhatatlannak a Telefónica keresetét. Következésképpen a Telefónica által a fellebbezése alátámasztása érdekében felhozott első jogalapot csupán az általa felhozott két másik, a fent hivatkozott rendelkezés Törvényszék általi téves értelmezésére vonatkozó jogalap vizsgálatát követően érdemes megvizsgálni.
- 19 Egyébiránt emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése két olyan esetet szabályoz, amelyben a keresetőségi jog illeti meg a természetes vagy jogi személyeket annak érdekében, hogy eljárást indítsanak olyan jogi aktusok ellen, amelyeknek nem címzettjei. Egyrészt, ilyen eljárások csak azzal a feltétellel indíthatók, hogy e jogi aktusok őket közvetlenül és személyükben érintik. Másrészt az ilyen személyek eljárást indíthatnak olyan végrehajtási intézkedéseket nem tartalmazó rendeleti jellegű jogi aktusokkal szemben, amelyek őket közvetlenül érintik.
- 20 Amennyiben a vitatott határozatot végrehajtási intézkedéseket nem tartalmazó rendeleti jellegű jogi aktusnak kellene tekinteni, amint arra a Telefónica a harmadik jogalapjában hivatkozik, az utóbbinak nem kell bizonyítania – amint azt a második jogalapjában állítja –, hogy e határozat őt személyében érinti. Ezért először a harmadik jogalapot kell megvizsgálni.

A harmadik jogalapról

A felek érvei

- 21 A Telefónica arra hivatkozik, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor azt állapította meg, hogy a vitatott határozathoz hasonló, állami támogatásokra vonatkozó határozatok az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése utolsó mondatrészének értelmében végrehajtási intézkedéseket tartalmaznak.
- 22 A Telefónica megjegyzi, hogy a valamely támogatási program közös piaccal való összeegyeztethetlenségét megállapító határozat közvetlen hatállyal rendelkezik, mivel az azonnal maga után vonja a megítélt támogatások jogellenességét, és rendszerint arra kötelezi a tagállamokat, hogy térítessék vissza azokat. Az ilyen határozatot követően hozott intézkedések, amelyek szükségesek lehetnek a támogatások az egyes kedvezményezettekkel való visszatéríttetése kötelezettségének végrehajtásához – mint például a vitatott határozat 6. cikkének (2) bekezdésében előírt és a Törvényszék által a megtámadott végzés 43. pontjában helyben hagyott intézkedések – csupán olyan származékos kötelezettségre vonatkoznak, amely nem vonja kétségbe e határozat rendelkező része cikkeinek közvetlen hatályát. A Telefónica álláspontja szerint még ha el is fogadható – amint azt a Törvényszék megállapítja –, hogy az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése utolsó mondatrészének értelmében végrehajtási intézkedésnek minősül minden olyan, akár csekély jelentőségű intézkedés, amelyet az adott tagállamnak valamely uniós jogi aktus végrehajtása érdekében kell elfogadnia, a rendeleti jellegű jogi aktusok széles skálája automatikusan ki lenne zárva e rendelkezés hatálya alól, ami ellentétben áll az uniós jogalkalmazó által kitűzött céllal, vagyis azzal, hogy megkönnyítse azon magánszemélyek Törvényszék előtti eljárásához való jutását, akiknek az érdekét az uniós intézmények által hozott nem jogalkotási jellegű jogi aktusok érintik.

- 23 A Bizottság véleménye szerint a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor arra a végkövetkeztetésre jutott, hogy a vitatott határozat nem minősül olyan jogi aktusnak, amely nem tartalmaz végrehajtási intézkedéseket.
- 24 Mivel a Szerződések nem határozzák meg a „végrehajtási intézkedés” fogalmát, logikusnak tűnik e kifejezés szó szerinti értelmezése, vagyis hogy úgy tekintsük, hogy az egyik jogi aktus végrehajtásához szükséges bármely másik jogi aktusra utal. E fogalom szó szerinti értelmezése megegyezik a Jacobs főtanácsnok C-50/00. P., Unión de Pequeños Agricultores kontra Tanács ügyben 2002. július 25-én hozott ítélet (EBHT 2002., I-6677. o.) alapjául szolgáló ügyekre vonatkozó indítványának 43. pontjában annak érdekében megfogalmazott értelmezéssel, hogy felhívja a figyelmet egy, az Európai Unió bírósági rendszerében esetlegesen fennálló joghézagra. A Bizottság szerint az Európai Alkotmány létrehozásáról szóló szerződés (HL 2004. C 310., 1. o.) kidolgozásával megbízott Európai Konvent munkájával kapcsolatos dokumentumokból kitűnik, hogy azon rendelkezés kidolgozásának időpontjában, amely később az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdésének utolsó mondatrészévé vált, az alkotmányozó hatalom szándéka az volt, hogy ezt az Európai Unió bírósági rendszerében esetlegesen fennálló joghézagot megszüntesse. A Bizottság úgy véli, hogy a keresetőségi jogra vonatkozó feltételek enyhítése ezért annak a kívánságnak tett eleget, hogy a magánszemélyek közvetlen jogorvoslati lehetőséggel rendelkezzenek az általános hatályú jogi aktusokkal szemben, ám ezt azokra az esetekre korlátozta, amelyekben e magánszemélyek nem vitathatják az adott végrehajtási aktus érvényességét.
- 25 A Bizottság hozzáfűzi, hogy amennyiben valamely rendeleti jellegű jogi aktus végrehajtási intézkedést igényel – függetlenül attól, hogy az nemzeti vagy uniós szinten hozott intézkedés-e –, a magánszemélyek bírói jogvédelmét az biztosítja, hogy lehetőségük van a végrehajtási intézkedés jogszerűségének vitatására, és adott esetben arra, hogy jogellenességi kifogást hozzanak fel az eredeti, ilyen intézkedés alapját képező rendeleti jellegű jogi aktussal szemben. Nem szükséges tehát, hogy a magánszemély keresetőségi joggal rendelkezzen ahhoz, hogy az eredeti jogi aktust megtámadja.
- 26 A vitatott határozat kapcsán nem kétséges, hogy a valamely tagállamot a közös piaccal össze nem egyeztethetőnek nyilvánított támogatások visszatéríttetésére kötelező határozat végrehajtási intézkedéseket igényel. A Bizottság véleménye szerint az ilyen határozat egyetlen címzettje az érintett tagállam, és nem keletkeztethet közvetlen fizetési kötelezettséget a kedvezményezettekkel szemben. A Bizottság e tekintetben emlékeztet arra, hogy az EUMSZ 288. cikk negyedik bekezdése második mondatának értelmében amennyiben valamely határozat külön megjelöli, hogy kik a címzettjei, a határozat kizárólag azokra nézve kötelező, akiket címzettként megjelöl. A Bizottság úgy véli, hogy ahhoz, hogy valamely kötelezettség a kedvezményezettekkel szemben alkalmazandó legyen, az szükséges, hogy az érintett tagállam olyan végrehajtási intézkedéseket fogadjon el, amelyek a kedvezményezettektől a jogtalanul kapott támogatások visszafizetését követelik. Egyébiránt a vitatott határozat a visszatéríttetési kötelezettségen felül egyéb végrehajtási intézkedések meghozatalát – mint például a szóban forgó rendszer megszüntetésének kötelezettségét – is előírja a Spanyol Királysággal szemben.

A Bíróság álláspontja

- 27 Amint azt a főtanácsnok indítványának 40. és 41. pontjában kifejtette, az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése utolsó mondatrésze értelmében vett „olyan rendeleti jellegű jogi aktusok [...], amelyek nem tartalmaznak végrehajtási intézkedéseket” fogalmát e rendelkezés céljának tükrében kell értelmezni, amely – amint az a keletkezésének körülményeiből is kitűnik – annak elkerülésére irányul, hogy a magánszemély jogsértést legyen kénytelen elkövetni azért, hogy bírósághoz fordulhasson. Márpedig amennyiben a rendeleti jellegű jogi aktus közvetlen hatást gyakorol valamely természetes vagy jogi személy jogi helyzetére anélkül, hogy végrehajtási intézkedések meghozatalát írná elő, ez a szóban forgó személyt megfosztja a hatékony bírói jogvédelemtől, amennyiben nem áll rendelkezésére az uniós bíróság előtti közvetlen jogorvoslati út ahhoz, hogy a szóban forgó rendeleti jellegű jogi aktus jogszerűségét kétségbe vonhassa. Végrehajtási intézkedések hiányában ugyanis valamely természetes

vagy jogi személy – még abban az esetben is, ha az őt közvetlenül érintené – csak azután kérhetné e jogi aktus bírósági felülvizsgálatát, ha megsértené az abban szereplő rendelkezéseket azért, hogy a nemzeti bíróságok előtt ellene indított eljárásban hivatkozhatson e jogi aktus jogellenességére.

- 28 E tekintetben pontosítani kell először is, hogy amennyiben valamely rendeleti jellegű jogi aktus végrehajtási intézkedéseket tartalmaz, az uniós jogrend tiszteletben tartásának bírósági felülvizsgálata biztosított, függetlenül attól, hogy a szóban forgó intézkedések az Uniótól vagy a tagállamoktól származnak-e. Mivel a természetes vagy jogi személyek az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdésében előírt elfogadhatósági feltételek miatt közvetlenül nem támadhatják meg az uniós bíróság előtt a rendeleti jellegű uniós jogi aktusokat, az ilyen aktusok velük szemben való alkalmazása ellen az azon végrehajtási intézkedések megtámadásával védekezhetnek, amelyeket ezen aktusok tartalmaznak.
- 29 Amennyiben az ilyen aktusok végrehajtása az uniós intézmények, szervek vagy szervezetek feladata, a természetes vagy jogi személyek az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdésében meghatározott feltételek mellett közvetlen keresetet nyújthatnak be az uniós bírósághoz a végrehajtási aktusok ellen, e kereset alátámasztása érdekében pedig az EUMSZ 277. cikk alapján hivatkozhatnak a szóban forgó intézkedés alapjául szolgáló aktus jogellenességére. Amennyiben a végrehajtás a tagállamok feladata, e személyek a nemzeti bíróságok előtt hivatkozhatnak a szóban forgó uniós általános jogi aktus érvénytelenségére, és felkérhetik a nemzeti bíróságokat, hogy az EUMSZ 267. cikk alapján előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekkel forduljanak a Bírósághoz (a C-583/11. P. sz., Inuit Tapiriit Kanatami és társai kontra Parlament és Tanács ügyben 2013. október 3-án hozott ítélet 93. pontja).
- 30 Másodszor – amint azt a főtanácsnok indítványának 48. pontjában kifejtette –, annak értékelése érdekében, hogy valamely rendeleti jellegű jogi aktus tartalmaz-e végrehajtási intézkedéseket, az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése utolsó mondatrésze alapján a jogorvoslati jogára hivatkozó személy helyzetét kell figyelembe venni. Irreleváns tehát, hogy a szóban forgó jogi aktus tartalmaz-e a többi jogalannyal szemben végrehajtási intézkedéseket.
- 31 Harmadszor, annak vizsgálata érdekében, hogy a megtámadott jogi aktus tartalmaz-e végrehajtási intézkedéseket, kizárólag a kereset tárgyára kell utalni, és amennyiben a felperes csupán az aktus részleges megsemmisítését kéri, csak azon végrehajtási intézkedéseket kell figyelembe venni, amelyeket a jogi aktus e része esetleg tartalmaz.
- 32 Ezen elvek tükrében kell tehát megvizsgálni a Telefónica által a fellebbezése alátámasztására felhozott harmadik jogalapot.
- 33 Amint azt a főtanácsnok indítványának 33. pontjában kifejtette, a Telefónica keresetének tárgya egyedül a támogatási program vitatott határozat 1. cikkének (1) bekezdése szerinti, közös piaccal való részleges összeegyeztethetlenségének megállapítása, és a Telefónica nem kifogásolta sem a támogatásoknak e határozat 4. cikke (1) bekezdésében elrendelt visszafizettetését, sem a Spanyol Királysággal szemben e határozat 6. cikkének (2) bekezdésében előírt többi kötelezettséget.
- 34 Először is – amint arra a főtanácsnok indítványának 48. pontjában rámutatott – a szóban forgó rendszernek a vitatott határozat 1. cikkének (1) bekezdésében kimondott közös piaccal való részleges összeegyeztethetlensége csak a határozat címzettjének minősülő tagállamot, vagyis a jelen esetben a Spanyol Királyságot érinti, tekintettel arra, hogy e határozat az EUMSZ 288. cikk negyedik bekezdésének értelmében más személyek számára nem kötelező.
- 35 Másodszor, a vitatott határozat 1. cikke (1) bekezdésének kizárólagos célja a szóban forgó rendszer közös piaccal való összeegyeztethetlenségének megállapítása. Nem határozza meg az összeegyeztethetlenség kimondásának az egyes adóalanyokra vonatkozó azon különös jogkövetkezményeit, amelyek olyan közigazgatási aktusokban testesülnek meg, mint például egy adó

megállapításáról szóló határozat, amely olyan végrehajtási intézkedésnek minősül, amelyet a vitatott határozat 1. cikkének (1) bekezdése az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése utolsó mondatrészének értelmében „tartalmaz”.

- 36 Következésképpen a Törvényszék a megtámadott végzés 44. pontjában jogszerűen ítélte úgy, hogy az összeegyeztethetlenséget megállapító határozat végrehajtására irányuló intézkedések – így többek között az, amely a szóban forgó adókedvezmény iránti kérelmek elutasítását rendeli el, és amelynek elutasítást a fellebbező a nemzeti bíróság előtt megtámadhatja – a vitatott határozat végrehajtási intézkedései.
- 37 Ez a megállapítás már önmagában is megalapozza a Telefónica Törvényszék elé terjesztett azon érvelésének elutasítását, amely szerint a vitatott határozat nem tartalmaz végrehajtási intézkedéseket.
- 38 Ennélfogva a Törvényszék a megtámadott végzés 47. pontjában jogszerűen ítélte úgy, hogy függetlenül attól, hogy a vitatott határozat rendeleti jellegű jogi aktus volt-e, az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdésének utolsó mondatrészében előírt elfogadhatósági feltételek a jelen ügyben nem teljesültek.
- 39 Tekintettel e megfontolások összességére, a Telefónica által fellebbezése alátámasztására felhozott harmadik jögalapot el kell utasítani.

A második jogalapról

A felek érvei

- 40 A Telefónica szerint a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot azáltal, hogy túl megszigorítóan értelmezte a valamely támogatási program azon tényleges kedvezményezettjének fogalmát, aki – amint az a C-71/09. P., C-73/09. P. és C-76/09. P. sz., Comitato „Venezia vuole vivere” és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 2011. június 9-én hozott ítélet (EBHT 2011., I-4727. o.) is kitűnik – valamely bizottsági határozat alanya. A Telefónica a Törvényszék által a megtámadott végzés 24. és 25. pontjában kimondottakkal ellentétben azt állítja, hogy nem az a fontos, hogy valamely fél ténylegesen részesült-e a szóban forgó támogatásból, illetve hogy mennyien vannak azok, akiknek e támogatást biztosan vissza kell fizetniük; elegendő, ha fennáll annak kockázata, hogy az érdekei súlyosan sérüljenek, amint ez abban az esetben is történne, ha magának a Telefónicának vissza kellene fizetnie a szóban forgó támogatást.
- 41 Márpedig a Telefónica úgy véli, hogy kétszeresen is ki van téve annak a kockázatnak, hogy vissza kell fizetnie a kapott támogatásokat, tekintet nélkül arra, hogy a Bizottság elismerte a bizalomvédelemhez való jogának fennállását. Egyrészt, a vitatott határozat 1. cikkének (2) és (3) bekezdésében megállapított visszatérítési kötelezettség alóli mentesítés egy, jelenleg a Törvényszék előtt folyamatban lévő, a T-207/10. sz., Deutsche Telekom kontra Bizottság ügy tárgyát képezi. Amennyiben ez az eljárás lezárul, lehet, hogy a Telefónica kötelessé válik az általa kapott támogatások visszafizetésére. Másrészt annak ugyanebben a határozatban való megállapítása, miszerint az üzleti és cégértékre alkalmazott adózási amortizációra vonatkozó szabályok jogellenes támogatást képeztek, lehetővé teszi a kedvezményezettek harmadik személy versenytársai részére, hogy nemzeti szinten az elszenvedett kár megtérítése iránti eljárásokat indítsanak.
- 42 A Bizottság ezzel szemben úgy véli, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint két feltételnek kell teljesülnie ahhoz, hogy valamely felperes a jelen üggyhöz hasonló körülmények között személyében érintett lehessen. Először is a felperesnek valamely támogatási program címén nyújtott egyedi támogatás tényleges kedvezményezettjének kell minősülnie. Másodszor, a szóban forgó támogatás visszafizetésére kötelezettnek kell lennie, vagy legalábbis vele szemben fenn kell, hogy álljon a visszatérítési kötelezettség kockázata. A Telefónica állításával ellentétben nem elegendő, ha fennáll annak kockázata, hogy a felperes érdekei általánosabb értelemben súlyosan sérüljenek. A Bíróság a 67/85., 68/85. és

70/85. sz., Kwekerij van der Kooy és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 1988. február 2-án hozott ítélete (EBHT 1988., 219. o.) 15. pontjában, valamint a C-6/92. sz., Federmineraria és társai kontra Bizottság ügyben 1993. december 7-én hozott ítélete (EBHT 1993., I-6357. o.) 11–16. pontjában elutasította azon felvetést, miszerint a felperes pusztán azon tényből eredően személyében érintett lehet, hogy valamely támogatási program kedvezményezettje.

- 43 A jelen ügyben mindenesetre egyáltalán nem áll fenn annak kockázata, hogy a Telefónica kötelessé válik az általa kapott támogatások visszafizetésére, sem annak kockázata, hogy érdekei súlyosan sérülnek, mivel a vitatott határozat meghozatala óta egyértelmű, hogy megilleti őt a bizalomvédelem elve.

A Bíróság álláspontja

- 44 Emlékeztetni kell arra, hogy a Telefónica a vitatott határozatnak nem címzettje, és hogy e határozat – amint az a jelen ítélet 34–36. pontjából következik – végrehajtási intézkedéseket tartalmaz.
- 45 Az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése értelmében bármely természetes vagy jogi személy indíthat eljárást az olyan határozat ellen, amelynek ugyan nem címzettje, és amely végrehajtási intézkedéseket tartalmaz, amennyiben e határozat őt közvetlenül és személyében érinti.
- 46 A második feltételt – vagyis a szóban forgó jogi aktus által való személyükben való érintettséget – illetően az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében azon alanyok, akik nem címzettjei egy határozatnak, csak akkor állíthatják, hogy személyükben érintettek, ha ez a határozat sajátos jellemzőik vagy egy őket minden más személytől megkülönböztető ténybeli helyzet folytán vonatkozik rájuk, és ezáltal a címzetthez hasonló módon egyéníti őket (a 25/62. sz., Plaumann kontra Bizottság ügyben 1963. július 15-én hozott ítélet [EBHT 1963., 197. o.] 223. pontja, a fent hivatkozott Comitato „Venezia vuole vivere” és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet 52. pontja, valamint a fent hivatkozott Inuit Tapiriit Kanatami és társai kontra Parlament és Tanács ügyben hozott ítélet 72. pontja).
- 47 Amint arra a Törvényszék a megtámadott végzés 28. pontjában rámutatott, az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az a körülmény, hogy azon jogalanyok, akikkel szemben a hivatkozott intézkedés alkalmazandó, szám szerint vagy akár egyedileg többé-kevésbé pontosan meghatározhatók, semmi esetre sem jelenti, hogy e jogalanyokat ezen intézkedés által személyükben érintettnek kell tekinteni, amennyiben csupán az állapítható meg, hogy a szóban forgó intézkedés a benne meghatározott objektív jogi vagy ténybeli helyzet folytán alkalmazandó (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-451/98. sz., Antillean Rice Mills kontra Tanács ügyben 2001. november 22-én hozott ítéletének [EBHT 2001., I-8949. o.] 52. pontját).
- 48 Meg kell állapítani, hogy a vitatott határozat 1. cikke (1) bekezdésének – amelynek a Telefónica a megsemmisítését kéri – esetében ez a helyzet áll fenn, következésképpen meg kell vizsgálni a Telefónica keresetöségi jogát. Az 1. cikk (1) bekezdése objektíve megállapított helyzetekre érvényes, és általánosan és absztrakt módon meghatározott személyek csoportjaival szemben vált ki jogi hatásokat, ennél fogva a Telefónica nem hivatkozhat arra, hogy e rendelkezés egyénítené őt.
- 49 A vitatott határozat 1. cikkének (1) bekezdése csupán azzal a hatással jár, hogy a jövőre nézve megakadályozza, hogy bármely személy a szóban forgó rendszerből részesülhessen. Márpedig az állandó ítélkezési gyakorlat szerint valamely vállalkozás a Bizottság valamely támogatási programot megtiltó határozatát főszabály szerint nem támadhatja meg, ha e határozat őt csak a szóban forgó ágazathoz való tartozása miatt és az említett rendszer potenciális kedvezményezettjeként érinti (lásd a C-15/98. és C-105/99. sz., Olaszország és Sardegna Lines kontra Bizottság ügyben 2000. október 19-én hozott ítélet [EBHT 2000., I-8855. o.] 33. pontját, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

- 50 Következésképpen a Törvényszék jogszerűen állapította meg a megtámadott végzés 41. pontjában, hogy a vitatott határozat 1. cikkének (1) bekezdése a Telefónicát az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése értelmében nem érinti személyesen.
- 51 Mindebből az következik, hogy a Telefónica által a fellebbezésének alátámasztására felhozott második jogalapot is el kell utasítani.

Az első jogalapról

A felek érvei

- 52 A Telefónica állítása szerint a Törvényszék azáltal, hogy keresetét mint elfogadhatatlant elutasította, megsértette az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, 1950. november 4-én Rómában aláírt európai egyezmény 6. és 13. cikkéből, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartája 47. cikkéből eredő hatékony bírói jogvédelemhez való jogát.
- 53 A Telefónica különösen arra hivatkozik, hogy nem tudja a vitatott határozat 1. cikkének (1) bekezdését elfogadhatatlansági kifogással bírósági úton megtámadni, és az adóhatósággal szemben olyan bírósági eljárást indítani, amelynek keretében a szóban forgó rendszerre hivatkozhatna – függetlenül attól, hogy a hatályos spanyol jogi szabályozásban az már nem létezik – annak érdekében, hogy a hatáskörrel rendelkező nemzeti bíróság előzetes döntéshozatali kérdést terjesszen a Bíróság elé az EUMSZ 267. cikk első bekezdése b) pontjának értelmében vett érvényesség értékelése végett. Ehhez ugyanis arra lenne szükség, hogy jogszabályt sértsen, vagyis hogy szándékosan a hatályos jogszabályokkal ellentétesen járjon el. Márpedig a jogszabályok szándékos megsértésével nemcsak, hogy az általa elfogadott magatartási szabályokat szegné meg, hanem annak a kockázatnak tenné ki magát, hogy a spanyol adóhatóság úgy dönt, hogy az alkalmazandó adójogi jogszabályok alapján gyakorolja szankcionálási jogkörét.
- 54 A Bizottság emlékeztet arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a Szerződés, egyrészt az EUMSZ 263. cikkel és az EUMSZ 277. cikkel, másrészt pedig az EUMSZ 267. cikkel teljes jogorvoslati és eljárási rendszert hozott létre, amelynek célja, hogy az Unió bíróságára ruházza az intézmények jogi aktusai jogszerűségének felülvizsgálatát.
- 55 Egyébiránt el kell utasítani a Telefónica azon érvelését, miszerint a Törvényszéknek meg kellett volna vizsgálnia azon feltételeket, amelyek között ténylegesen lehetősége lett volna nemzeti bíróság előtti eljárás indítására. Elfogadhatatlan ugyanis a jogorvoslatok rendszerének olyan értelmezése, miszerint akkor indítható az uniós bíróság előtt közvetlen megsemmisítési eljárás, ha a nemzeti eljárási szabályok uniós bíróság általi konkrét vizsgálatát követően bizonyítható, hogy e szabályok nem engedélyezik a vitatott uniós jogi aktus érvényességének megkérdőjelezését lehetővé tevő eljárás indítását. Az ilyen rendszer ugyanis azt követelné meg, hogy az uniós bíróság vizsgálja meg és értelmezze a nemzeti eljárási jogot, ami meghaladná az uniós jogi aktusok jogszerűségének felülvizsgálata keretében rá ruházott hatáskört. Mindenesetre magánszemélyek nem jogosultak arra, hogy az uniós bíróság előtt megsemmisítési eljárást indítsanak, még akkor sem, ha kiderül, hogy a nemzeti eljárási szabályok csak akkor engedélyezik a vitatott uniós jogi aktus érvényességének megkérdőjelezését lehetővé tevő eljárás indítását, ha ezen aktust megsértik.

A Bíróság álláspontja

- 56 Előjáróban emlékeztetni kell arra, hogy az Unió olyan jogi unió, amelyben az intézmények aktusai felülvizsgálat alá esnek a tekintetben, hogy azok különösen a Szerződéssel, az általános jogelvekkel, valamint az alapvető jogokkal összeegyeztethetők-e (a fent hivatkozott Inuit Tapiriit Kanatami és társai kontra Parlament és Tanács ügyben hozott ítélet 91. pontja).

- 57 Az uniós jogrend tiszteletben tartásának bírósági felülvizsgálatáról – amint ez az EUSZ 19. cikk (1) bekezdéséből kitűnik – a Bíróság és a tagállami bíróságok gondoskodnak. E célból az EUM-Szerződés egyrészt a 263. cikkével és a 277. cikkével, másrészt a 267. cikkével teljes jogorvoslati és eljárási rendszert hozott létre, amelynek célja, hogy az Unió bíróságára ruhazza az intézmények jogi aktusai jogszerűségének felülvizsgálatát (a fent hivatkozott Inuit Tapiriit Kanatami és társai kontra Parlament és Tanács ügyben hozott ítélet 92. pontja).
- 58 Amint az a jelen ítélet 34–36. pontjából kitűnik, a vitatott határozat az érintett tagállamban tartalmaz végrehajtási intézkedéseket a Telefónica nézve.
- 59 Következésképpen, még ha a Telefónica az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdésében meghatározott elfogadhatósági feltételek miatt nem is tudja az uniós bíróság előtt közvetlenül megtámadni a vitatott határozatot, a nemzeti bíróságok előtt hivatkozhat a vitatott határozat érvénytelenségére, és felkérheti a nemzeti bíróságot, hogy az EUMSZ 267. cikk alapján előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekkel forduljon a Bírósághoz, különösképpen olyan esetben, ha e bíróság előtt arra a közigazgatási jogi aktusra hivatkozik, amely megtagadja a szóban forgó rendszerből eredő adójogi amortizáció alkalmazását.
- 60 Következésképpen a Telefónica által a fellebbezésének alátámasztására felhozott első jogalapot el kell utasítani.
- 61 Mivel a Telefónica által a fellebbezésének alátámasztására felhozott három jogalap egyikének sem lehet helyt adni, a fellebbezés egészét el kell utasítani.

A költségekről

- 62 A Bíróság eljárási szabályzata 184. cikkének (2) bekezdése értelmében, ha a fellebbezés megalapozatlan, a Bíróság határoz a költségekről. Ugyanezen szabályzat 138. cikke (1) bekezdésének alapján – amelyet e szabályzat 184. cikke (1) bekezdésének értelmében a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell – a Bíróság a peresztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.
- 63 A Telefónicát, mivel peresztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján, a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

- 1) A Bíróság a fellebbezést elutasítja.**
- 2) A Bíróság a Telefónica SA-t kötelezi a költségek viselésére.**

Aláírások